

Dosarul nr. 3rh-51/23
2-23153236-01-3rh-05112023

prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud. A. Bologan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Negru, Ec. Palanciuc, I. Dutca)
instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (A. Miron, O. Parfeni, I. Malanciuc)

Î N C H E I E R E

05 noiembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ion Malanciuc
Aliona Miron
Oxana Parfeni

examinând cererea de revizuire depusă de către Chirița Angela,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Chirița Angela împotriva Comisiei Electorale Centrale și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Pașcani nr.12/21, terți Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Raionale Criuleni nr.12, Evghenii Sanduța și Pelagheia Savciuc cu privire la anularea hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Pașcani nr.12/21, raionul Criuleni nr. 19 din 16.10.2023, a hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Criuleni nr.110 din 23.10.2023, a răspunsului nr.CEC-8/3457 din 28.10.2023, cu emiterea unui act administrativ individual favorabil privind sancționarea și eliminarea din cursa electorală a candidatului Evghenii Sanduța pentru funcția de primar al com. Pașcani din partea PP „PAS” și a candidatei Pelaghia Savciuc pentru funcția de consilier local din partea PP „PAS”, figuranți la poziția nr.2 și nr.4 din Anexa la Hotărârea Consiliului electoral al circumscripției electorale Pașcani nr.12/21 din 03.10.2023,

împotriva încheierii din 05 noiembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La data de 29 octombrie 2023, Angela Chirița a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva CEC, prin care a solicitat anularea hotărârii CECER Criuleni nr.110 din 23.10.2023, a hotărârii CECE Pașcani nr.12/21, raionul Criuleni nr. 19 din 16.10.2023, a răspunsului formal nr.CEC8/3457 din 28.10.2023 emis de CEC și emiterea unui act administrativ individual favorabil privind sancționarea și eliminarea din cursa electorală a candidatului Evghenii Sanduța pentru funcția de primar al com. Pașcani din partea PP „PAS” și a candidatei Pelaghia Savciuc pentru funcția de consilier local din

partea PP „PAS”, figuranți la poziția nr.2 și nr.4 din Anexa la hotărârea CECE Pașcani nr.12/21 din 03.10.2023 (f.d.1-14).

În motivarea acțiunii a invocat că, la data de 13 octombrie 2023, în calitate de alegător a înaintat o contestație la CEC, prin care a contestat acțiunile/inacțiunile candidaților Evghenii Sanduța la funcția de primar al com. Pașcani din partea PP „Partidul Acțiune și Solidaritate” și acțiunile lui Pelaghia Savciuc, candidat la funcția de consilier în Consiliul comunal Pașcani din partea aceluiași partid, ambii fiind înscrși la poziția nr.4 și respectiv, poziția nr.2 din Anexa la hotărârea CECE Pașcani nr. 12/21 din 03.10.2023 privind acțiuni de agitație electorală în localitățile Pașcani și Porumbeni, raionul Criuleni, prin acțiuni de instigare la ură/dușmănie și respectiv publicarea diverselor informații denigratoare, defăimătoare, nereale și false la adresa reclamantei și a membrilor familiei sale, în mediul public online, făcând trimitere la campania electorală desfășurată în scopul urmărit de a denigra imaginea publică atât a reclamantei, cât și familiei acesteia, inclusiv a actualului primar Vasile Gîrbea, care, de altfel, la fel este candidat.

Reclamanta a menționat că, prin hotărârea nr.19 din 16 octombrie 2023, CECE Pașcani nr.12/21 a respins contestația depusă la 14 octombrie 2023, invocând faptul că nu a analizat contextul redactat în cuprinsul contestației formulate, procedând la respingerea cererii prin multiple omisiuni, cu rea-credință și rea-intenție în scop premeditat, urmărind acordarea de favoritisme.

Astfel, reclamanta susține că hotărârea nr. 19 din 16 octombrie 2023 adoptată de CECE Pașcani nr. 12/21 este îndreptată în mod direct împotriva reclamantei și membrilor familiei sale, reprezentând un act administrativ nefavorabil în sensul art. 17 din Codul administrativ în corespundere cu art. 5 din același Cod.

Reclamanta a subliniat că în cuprinsul contestației sus-enunțate au fost expuse motive temeinice, cu caracter serios, prin care afirmă că candidații PP „Partidul Acțiune și Solidaritate” au procedat prin acțiuni ilicite, atentând la viața de familie, cauzându-i atât vătămări psihice, cât și morale care persistă și se manifestă în formă continuă, motiv pentru care o eventuală soluționare de inadmisibilitate a contestației ar conduce la acordarea de favoritisme pe criterii politice și care le-ar permite candidaților PP „Partidul Acțiune și Solidaritate” să-și continue activitățile ilicite în sensul producerii de vătămări.

Prin încheierea din 30 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cauza a fost transmisă spre examinare la Judecătoria Criuleni, sediul Central (f.d. 53-55).

Prin încheierea din 02 noiembrie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, au fost atrași în proces în calitate de terți Evghenii Sanduța și Pelaghia Savciuc (f.d.67-68)

Prin hotărârea din 03 noiembrie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată (contestația) depusă de Chirița Angela împotriva CEC și CECE Pașcani nr.12/21, raionul Criuleni, terți interesați Sanduța Evghenii și Savciuc Pelagheia cu privire la anularea hotărârii CECE Pașcani nr.12/21, raionul Criuleni nr. 19 din 16.10.2023, a hotărârii CECER Criuleni nr.110 din 23.10.2023, a răspunsului nr.CEC-8/3457 din 28.10.2023 cu emiterea unui act administrativ individual favorabil privind sancționarea și eliminarea din cursa electorală a candidatului Evghenii Sanduța pentru funcția de primar al com. Pașcani din partea PP „PAS” și a candidatei Savciuc Pelaghia pentru

funcția de consilier local din partea PP „PAS”, figuranți la poziția nr.2 și nr.4 din anexa la hotărârea CECE Pașcani nr.12/21 din 03.10.2023 (f.d. 101-110).

La data de 04 noiembrie 2023, Chirița Angela, prin intermediul poștei electronice, a depus apel motivat împotriva hotărârii din 03 noiembrie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central (f.d. 113-130).

Prin încheierea din 04 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost atras în proces în calitate de terț CECER Criuleni nr. 12 (f.d. 185-187).

Prin decizia din 04 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel înaintată de Angela Chirița, din alte motive. S-a casat integral hotărârea din 03 noiembrie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, și s-a emis o nouă decizie prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Angela Chirița împotriva Comisiei Electorale Centrale și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Pașcani nr.12/21, raionul Criuleni, terți interesați Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Criuleni nr.12, Evghenii Sanduța și Pelagheia Savciuc (f.d. 194-204).

La data de 04 noiembrie 2023, ora 23:27, Chirița Angela a depus la Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul poștei electronice, cerere de recurs împotriva deciziei din 04 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 05 noiembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus Chirița Angela a fost declarat inadmisibil.

La 05 noiembrie 2023, Chirița Angela a depus la Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul poștei electronice, cerere prin care a solicitat anularea încheierii din 05 noiembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție.

În motivarea cererii depuse, a reiterat circumstanțele de fapt și de drept expuse anterior în cererea de chemare în judecată, cererea de apel și cererea de recurs, iar suplimentar a invocat că instanța de recurs la adoptarea încheierii a interpretat eronat legea, invocând că recursul nu respecta prevederile admisibilității, examinând repede cauza, încălcându-i dreptul de acces a justiție.

Revizuenta a menționat că prezenta cerere e depusă în contextul epuizării tuturor căilor de atac.

Ținând cont de solicitările înaintate de Chirița Angela în cererea depusă la data de 05 noiembrie 2023, prin prisma practicii CtEDO, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va interpreta că actul depus de Chirița Angela, denumit „recurs în anulare – cale extraordinară de atac”, reprezintă o cerere de revizuire, prin care aceasta își exprimă dezacordul cu soluția oferită de instanța de recurs. Or, instanța nu este ținută de denumirea actului depus, acordată de partea în proces, dar urmează să o interpreteze prin prisma celor indicate în acest act și de prevederile legale, iar conform prevederilor Codului administrativ în coroborare cu prevederile Codului de procedură civilă, unica cale extraordinară de atac este revizuirea.

Iar, recurs în anulare, la rândul său, ca cale de atac, legea nu prevede o astfel de instituție procesuală.

Până la examinarea admisibilității revizuirii, intimații nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

Conform art. 101 alin. (6) din Codul electoral, instanțele judecătorești adoptă și pronunță hotărâri și decizii, precum și emit încheieri în conformitate cu prevederile Codului administrativ și ale Codului de procedură civilă.

Studiind cererea de revizuire depusă de către Chirița Angela împotriva încheierii din 05 noiembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a o respinge ca fiind inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Având în vedere că dispozițiile Codului administrativ nu reglementează instituția revizuirii unei hotărâri judecătorești irevocabile, cererea de revizuire depuse de către Chirița Angela urmează a fi examinată în conformitate cu prevederile Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă.

Potrivit art.453 alin.(1) lit. a) Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 446 din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

În condițiile speței, calea de atac extraordinară este îndreptată împotriva încheierii din 05 noiembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost declarat inadmisibil recursul depus de Chirița Angela.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, în conformitate cu art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special când: a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs; a¹) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹; b) recursul este depus în mod repetat; c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită; d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245 alin.(1); e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin.(2); f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art.244 alin.(2), art.233 alin.(1) și (2) și art.234 alin.(2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție; g) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței; h) recursul este vădit neîntemeiat.

Conform art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Respectiv, din prevederile art. 246 alin. (1) din Codul administrativ rezultă că încheierea de inadmisibilitate se emite conform prevederilor citate și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că încheierea din 05 noiembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție nu se referă la fondul cauzei și, reieșind din prevederile art. 446 alin.(2) din Codul de procedură civilă, nu se supune căii extraordinare de atac – revizuirea.

Competența instanțelor superioare de a casa și de modifica hotărârile judecătorești obligatorii și executorii ar trebui exercitată pentru corectarea erorilor judiciare. Această competență trebuie exercitată astfel încât să facă, atât cât este posibil, un echilibru echitabil între interesele unui individ și nevoia de a asigura eficiența sistemului judiciar (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Nikitin vs Rusia, hotărârea din 20 iulie 2004, § 54-61; cauza SC „Textinc” SA vs România, hotărâre din 6 februarie 2018, § 24).

Or, conform jurisprudenței constante a CtEDO, îndepărtarea de la principiul securității juridice este justificată doar când este impusă de circumstanțe cu caracter substanțial și convingător (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Ryabykh vs Rusia, hotărârea din 24 iulie 2003, § 52; cauza Pravednaya vs Rusia, hotărârea din data de 18 noiembrie 2004, § 25; cauza Giuran vs România, hotărârea din 21 iunie 2011, § 30).

Prin urmare, admiterea cererii de revizuire, în sensul formulat, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o încălcare a art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În susținerea opiniei enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție invocă și jurisprudența CtEDO potrivit căreia, dreptul la o instanță, garantat de articolul 6 §1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. România*, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*).

Din considerentele menționate și având în vedere că motivele invocate de revizuentă nu corespund prevederilor legale ce reglementează condițiile de exercitare a căii extraordinare de atac, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Chirița Angela împotriva încheierii din 05 noiembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție.

În conformitate cu art. 195, art. 230 din Codul administrativ și art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Chirița Angela împotriva încheierii din 05 noiembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, adoptată în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Chirița Angela împotriva Comisiei Electorale Centrale și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Pașcani nr.12/21, terți Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Raionale Criuleni nr.12, Evghenii Sanduța și Pelagheia Savciuc cu privire la anularea hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Pașcani nr.12/21, raionul Criuleni nr. 19 din 16.10.2023, a hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Criuleni nr.110 din 23.10.2023, a răspunsului nr.CEC-8/3457 din 28.10.2023, cu emiterea unui act administrativ individual favorabil privind sancționarea și eliminarea din cursa electorală a candidatului Evghenii Sanduța pentru funcția de primar al com. Pașcani din partea PP „PAS” și a candidatei Pelaghia Savciuc pentru funcția de consilier local din partea PP „PAS”, figuranți la poziția nr.2 și nr.4 din Anexa la Hotărârea Consiliului electoral al circumscripției electorale Pașcani nr.12/21 din 03.10.2023.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Ion Malanciuc

judecătorii

Aliona Miron

Oxana Parfeni